nabat creditaz sibi domũ. Genesis xxix. Et.ij.paral.xxix.dicebat Eze/ chias. Mũdate domũ dñi patrũ ve stroꝝ. Sequit. Sacerdotes ingres/ si sunt templũ dñi vt sanctificarent illud Et vtinã verus esset sermo iste etate nr̃a.nõ ita polluerent domuz dñi. Ad extremũ debet ad hoc alli/ cere ꝓprietatis ratio.qz nõ in exter/ nam sed tuam domũ mitteris. Ob hoc. Gen.xxxvij.dicebat Jacob ad Laban. Justũ est aliqñ vt etiã ꝓui deam domui mee. Et ecclesiastici de bent ꝓuidere vt nõ fiat dom' ora tionis dom' negociationis. Job.ij. Ne de domo pie sanctitatis vere in terroget illud Jere.vij. Nunqd spe/ lunca latronũ facta est dom' ista? Et alibi. Quid est q̃ seruus me' fa cit in domo mea scelera multa? Ne insup maledictõis illi' sit particeps Ve qui opulẽti estis in syon ingre dientes pompatice domus Jhrlm Amos.vi. De quib' Ozee.ix. Efici am eos de domo mea. Per oppoſi/ tũ bonis iustis q̃z ecclesiasticisq̃ do mũ eccie ꝑm rectã regiminis regulã introeuntib' pollicet domin' Isa. lvi. Letificabo eos in domo orõnis mee.hic in pñti ꝑ gr̃az.et bone osci entie tranquillitatẽ.et in futuro per gloriã et celestis dom' felicitatem. Quã nobis prestare dignet ꝛc Amẽ

Explicit sermo matutinalis

Sequit collatio eiusdẽ sermonis

AD imperiales sumi regis domum fi/ dent vadim' immuni tatis egentes si nõ eã dedecoro erroze pol/ luentes violauerim'. violata quippe immunitas immunitatis locũ nõ re liquit. Violant autem eam qui eaz quocunq̃z vicio sordidatam asserũt contra prophetantis oraculum. do mũ tuam domine decet sanctitudo in longitudine dierum. Quis vnq̃z locus R.p.dei electior singlarior q̃z domus fuit q̃z Maria. quam si de/ cet sanctitudo in longitudine diez nullus procul dubio vite dies. nul/ la hora a sanctitudie secludit. Hoc ipsũ pia credulitate confitentes ad hanc domum refugij vnanimes oc curramus. occurrentes veneremur venerantes implorẽmus. implozan tes salutemus. dicẽtes. Aue Maria Vade in domum tuam vbi prius.

Dcirco transsumptioni bus metaphoris q̃z predicãtes vti/ mur quatinus noua/ minus fastidi at varietas et a cognitis ad appre hendenda magis ignota subnectet et subleuet. Quia enim nobis exem/ pli gratia domus materialis sen su quotidiano q̃z vsu maxime cog/ noscitur. per illius similitudinem

quasi ꝑ vehiculū aliquod in occul/
taꝝ reꝝ scz conscientie et glorie cō
prehensionē facilius eleuamur. Hec
me consideratio ꝑmouit vt post lit
teralez thematis nr̄az domū de ea
postmodū ꝑ allegoriā tanq̄z de ec
clesia dissererē. multis q̄dez verbis
ꝫ ꝓ rei magnitudine ac etiā digni
tate indignissimis vel paucissimis
Nunc qꝛ in me eadē cogitatio est si
cut pollicitus sum de adeunda. or
dinanda. ornanda q̄z cōscientie do
mo tranquillior sermo transcurrat
qui ad nos ip̄os nos reuocet retor
queat atq̄z reuerberet. Recto siqui/
dem ordine post incitationez ad re
gimen ecclesie. de exhortatōne com
ponende cōscientie ordit̄ oratio qꝛ
vt ap̄lus ait p̄me thimot. ij. Siq̄s
domui sue preesse nescit qūo ecclesie
dei diligentiā habebit? Iisdem vēo
verbis quibus preceptor meus do
minus cameracensis tractatū suum
de anima exorsus est. incipe. veterū
tradit auctoritas diuinū illud fuis/
se apollinis oraculum. Nosce te ip̄z
Inde est illud Io. Iuuenalis. E ce
lo descendit notis electos figenduz
et memori tradendū pectore. Huic
conformis est persij monitio. Tecū
habita vt noris q̄z sit tibi curta su/
pellex. Et iterum. Nec te quesiueris
extra. Hanc eandem q̄z sententiam
thema nostrum si ad mores defle/
xeris insinuat. Nempe quid aliud ē
dicere. vade in domū tuaz. q̄z habi
ta tecum. te q̄z ip̄m ꝯgnosce? Sunt
itaq̄z plurimi qui a semet longe pe/
regrinantur. et vt histrionū. parasi
toꝝ q̄z mos est nullibi rarius q̄z in
domo ꝓpria moram faciunt. nullibi
molestius Mirabile dictu. Eos citi⁹
in alia quauis regione q̄z apud se
ip̄os reperies. modo per curias dis
cursant cum adulatione. ambitione
detractione. nūc inter muliercularū
greges volutant̄ cum libidine. fre/
quentissime vero inter auri argenti
ve cumulos incedunt ductrice cupi
ditate. nauigāt maria. aera p̄teruo
lant. humi repunt ꝓut stimulantiū
curaꝝ varietas trāsuersos p̄cipita
uerit Qui apud se si querat̄ illd̄ ha
bebit̄ Rn̄ꝫ. ꝓuer. vij. Non est vir in
domo sua. Hoꝝ q̄libet vt in domū
suā eat nec se deserat monēdus est
ꝑ vocem xp̄i salutiferā. vade in do
mū tuā At quidā forsitan oppositi/
ones hominū volunt inepta extor
ta q̄z appellatione domū dici. imo
vide queso q̄z aptissima ratione Me
ministi opinor quēadmodū ph̄us
in polit. li. p̄mo. ca. p̄mo. cōmunita
tes institutur⁹ diffiniuerit domū pre
stantē ex viri et mulieris serui q̄z et
liberoꝝ sociali cohabitatōe ꝯponi
Sicubi āt serui desint bouē esse po
suit pauꝑibus ꝓ ministro. Et ita ex
hac societate tres ordinat p̄ncipat⁹
nuptialē int̄ viꝝ et vxorē. dispositū
ꝛ seruilē suꝑ seruū. paternū vl̄ rega
lē p̄ris ad filiū. Singulis p⁹ hec sin
gula tribuit officia. Nolo aūt m̄ cre
das si n̄ oia hec eadē i hōie mōstra
uēo. si auc̄tē mauis ꝓ auctoritate ē
Aug⁹. in de spū et aīa. c. xxxij. Si rōi

plus ɔsentis et patrem queris. in/
tellectū offero qui principiū origo
q̄ est totius spūalis ꝓpagationis
in anima. Si vxorem postulas qua
lem aptius respondebo q̄ ip̄az vo
luntatē que inseꝑabilis socia est et
indiuidua comes intellect⁹. sine quo
voluntas inualidi nullius ve cōsilij
est. et nisi vxorio federe secū misceat̄
infecunda ꝓle sterilis q̄ permanet.
ꝓlem nuncupo affectuū cogitatio/
nū q̄ veluti totidez filioꝝ ꝓpaginē
Seruos vero in ꝓmptu monstrare
ē q̄nq̄ sensus ip̄os Circūspice neq̄
bos deesse iudicabit̄ si brutalis in/
domiti q̄ corporis naturā attende
ris. His intellectis nō operosū erit
in homine triplicē assignare princi/
patū. Voluntatis et intellectus ad
inuicē nuptialis est. volūtatis et in/
tellectus sup̄ actus suos patern⁹ et
regalis. amboꝝ sup̄ sensus et cor/
pus dispositus et seruilis Vides vt
suspicor ⁊ ante oculos tuos positū
habes q̄ decentissima similitudine
hōi dū ad sui cognitionē mittit̄. di/
ctū extitit. vade in domū tuam. hoc
dicere ē. Te ip̄m rege ɔgnosce atq̄
recogitans iugiter ɔsidera. Vade
inquit et officiuz qd̄ vniuscuiusq̄ p̄
nōiatoꝝ ꝓpriū est nō inaniter exeq̄
re. Sciueris q̄d patrē iubere quo
pacto vxorē ɔuiuere oporteat. qua
liter ꝓcreare liberos. seruis imꝑa/
re dn̄m. hospites suscipe conueniat.
Et in p̄ncipio siquidē ad matēialis
exemplar spūalis fabricāda dom⁹
est. atq̄ vt in basso hūilitatis collo/
cet̄ tenēdū est metricū illud Boetij
p̄ceptū. Humili domū memēto cer
to figere saxo Quāuis tonet ruinis
miscens equora ventus. Tu cōdit⁹
quieti felix robore valli Duces sere
n⁹ euū ridens etheris iras. Itē tra
gicū illud in hypolito. Nō capit vn
q̄ magnos motus humilis tecti vl̄
plebeia dom⁹ circa regna tonat. Et
rursū in hercule furente tragedia
prima. cuius titulus est .h.f. metro
secūdo. Me mea tellus lare secreto
tuto q̄ tegat. Certa sedet sordida
parue fortune dom⁹ Talē sibi fabri
cauēat nauta ille inops ꝫ secur⁹ anu
clas de quo Lucan⁹. Rectorē dn̄m
q̄ ratis secura tenebat. Haud ꝓcul
inde dom⁹ recto vallo robore fulta
sed vnico sterili canna q̄ intexta pa
lustri. Sequit̄. Securus belli predā
ciuilib⁹ armis. Scit nō esse casas o
vite tuta facultas Paupis angusti
q̄ lares o munera nondū. Intellc̄a
deū In tali p̄terea vitā egisse ponit
valeri⁹ li. vij. ca p̄mo. ip̄m aglaū so
phodiū q̄ q̄uis archadie esset pau
perrim⁹. apollinis tn̄ responso gigi
lidoꝝ regi opulentissimo in felicita
te p̄latus ē. Et respondit magis se
ꝓbare securitatem ridens tuguriū
q̄ tristem curis ⁊ solicitudinib⁹ au/
lā Nunq̄d hāc in habendis edibus
modestam humilitatem cesar augu
stus tenuit qui domum suam eo ꝙ
paulo eminentior esset alijs coequa
uit? De hoc Ouidius in de fastis
libro. vi. Nec paruum huius rei no
bis Christus reliquit exemplum.

qui nõ marmoreas dom⁹ sed humi
le presepiũ sua natiuitate illustrauit
Quãobrem his admonitus obser/
uatũ habeas securã tibi ip̃i trãquil
lam q3 humilitatis domũ ɔstruere
Qui em̃ altam fecerit domuz suam
querit ruinam. ꝓuer. xvij. Rõ. quia
nisi dominus qui tm̃modo humilia
respicit edificauẽit domũ inuanũ ꝛc
Post extructã hũilitatis domũ cu
ra restat precipua ordinare familiã
ne dom⁹ sit in qua nullus ordo sed
sempiternus horror inhabitat. fugi
enda q3 omnib⁹ modis a domo dis
cordia ꝑm pithagoricoꝝ sententiã
cui⁹ meminit Hieroñ. in epl̃a ad ru
finũ ad quod retorqueri põt illud
Aristl. enigma ibidẽ positũ. hirũdi/
nem in domo nõ suscipiendã. id est
garrulã loquacitatẽ que effectrix ẽ
iurgioꝝ Subinde vt volũtatẽ intel
lectus doceat quasi marit⁹ sponsaz
necesse ẽ quatin⁹ ea appetat q̃ recta
sũt. adhibeat modũ desiderijs et se
inconsulto velit nihil. Semp memi
neris nõ ob aliud egregiã Ade do
mum miserabili ruina deiectã q̃3 ꝙ
vxor precupida fuit ⁊ volũtas pre
ceps temere sine intellectus cõsilio
pomũ visu decorum preripuit Por
ro obuia caute ne rixosa sit volun
tas. ne aut fumo domus abundet.
aut stillicidijs repleat̃. alioq̃n abeũ
dum tibi est. mihi nõ credis dicenti
hoc. sapienti fidem presta. Quid fu
mus si petis nisi ignorantia oculos
intellectus ꝑstringens. qua circũse
ptus vix secũ habitat. fugit se pot⁹

et horret veluti quãdã mortis ima
ginem? Quod Seneca expressit di
cens Ocium sine litteris mors est ⁊
viui hominis sepultura. Dehinc
quid per stillicidia nisi labiles insta
biles q3 cogitationes accipimus.
quibus exagitatus intellectus ad
se ip̃m redire et in se ip̃o consistere
nequit? Rixosa vero mulier ẽ volũ
tas improba ⁊ que in sensualitatis
naturam pene degenerat. Hec assi
duis malarũ cupidinũ stimulis ve
xat intellectum eundẽ q3 volitionũ
ac nolitionum mutuo altercantium
litibus inquietat. vult calcatis spon
si legibus imperare prout libet. In
tonat q3 illud satyricum. Sic volo
sic iubeo. sit pro ratione voluntas.
Quid agat tunc intellectualis sen
sus. reclamet non exaudietur. preci
piat nõ obedietur. et obiurget acer
bius sono. remorsu conscientie ferie
tur. Quid igit̃ reliquũ est nisi semet
e domo preripere? Nihilomin⁹ per
sistendum est viriliter. videbis furo
re voluntatis sedato ip̃az dare vi
ctas manus lugere commissum. ve
niã vltro imprecari. Et quãuis re
cessum pares sponte reuocabit. in
gens illud Trense ad Eneam hanc
p̃mã tutare domũ. eneid. ij. Ita tñ
nisi obstinata sit ac in reprobũ sen
sũ data. tũ etiaz monenda est. tum
coarguenda. et ne talia presumat
in posterum legibus coercenda ab
altera. Superest intellectui solicitu
do seruos compescere. et nequãdo
dominationẽ vsurpẽt studiosissime

puidere. Itaq; effrenes sunt contu
maces. sunt ingratissimi. sunt confe
stim vt dñm suũ eis beniuolũ indul
gentem q; senserint exiliunt. Repen
te dñm ꝓriũ discerpunt vt canes
sui Metamorph. iiij. atq; eũ indigni
sima tyrannide premunt. verum q;
experiet illud sapientis. Qui delica/
te a puẽitia nutrit seruũ suũ postea
sentiet eũ obtumacẽ Prouer. xxix. Et
ibidem. Inimici hõis domestici eius.
Quãobrem eos si renitẽtes sint bo
narum osuetudinũ arceat opedib⁹
et inertes assiduis exercitationum
verberib⁹ vrgeat. Quotidie insup
semel et amplius precipue hora no
cturne quieris cum te lectus suscepe
rit ponat intellectus cum eis quasi
cũ suspectissimis dispensatorib⁹ ra/
tionem. Nullũ hoc precepto salubri
us nullũ viro presertim xpiano effi
cacius potest esse. Quod secũ se fa
cere solitus ipse Seneca. iiij refert de
ira. Interroget intellectus in tribu
nali mentis sedens a singulis cur sic
aut sic tali in loco tali in tpe gesse/
rint. cur sic viderint. sic audierint. te/
tigerint. locuti sunt. Puniat mala p
timorẽ carnificẽ. p increpationẽ er/
rata corrigat. p amorez bona coro
net. et q̃d deinceps agere a quib⁹
subtrahere se debeant iterꝫ et iterũ
vehementissime omoneat. Ita dum
ad te ipm nocte saltem redieris ve/
rificet illud Virgilij eneid. vij. Ipe
domũ sera quãuis se nocte ferebat
Hoc pacto tecũ multa loqueris vt
precipit. tñ caue ne male loquaris.
Hoc modo apud te coraz deo cau
sam tuaz ages. accusator tui seueris
simus Idẽ q; verax testis et iudex
equissimus. Ages aũt hoc vigilãti/
ori sedulitate si auribus tuis semp
insonare putaueris illaz vocẽ ꝓphe
ad Ezechiam. Dispone domui tue
quia morieris tu et non viues Isa.
xxxviij. O q; vtilis prorsus recor/
datio. et que in ꝓsperis simul q ad
uersis hominẽ sancto timore paui/
dum et quod amplius est liberꝫ effi
ciat et mundi cõtemptorem. Facile
inquit Hieron. contemnit omnia ꝛc
O q; felix somnus iste erit altus li/
ber et trãquillus post hmõi recog
nitionem sui. Anima traq; tanq; in
sinu iaceat dei. secura persistet reie/
ctis fedorꝫ demoniorꝫ amplexibus
Nam totiens inter abominandos
amplexus diaboli anima dormit.
quotiens peccati mortalis conscia
impenitẽs reqescit. De mane ve/
ro intellectus ipaz oculatissimã p/
uidentiam cũ memoria in speculam
mittat. que diligenti prouisione ac
solerti omnia occurrentia examinet
atq; denũciet. ne q̃d in oppositũ. ne
q̃d subitũ. neq̃d impremeditatũ sur
repens conturbet. aut ne per inscien
tiã vtilia ꝑtermittat. Porro ipi vo
lũtati quã sponsã hõis i domo po
suim⁹ hec obꝑuãda erũt. fides tho
ri. et castitas integerrima. cõsidera
tio q; semitaꝫ dom⁹ sue put inter
mulieris fortis preconia a Salomo
ne positum est. Suspectos habeat
omnes temptationum malarum q;

cogitationū introitus. cetus adulte
roꝝ atq; latrunculoꝝ insidias. Si
pulsauerint fores. si fenestras impu
lerint confugiat ilico ad intellectuz
et eo inscio et inconsulto nullos sus/
cipiat. si alloqui blande ceperint ob
surdescat Sirenes sunt. suam cantu
sopiunt vt demergant. si suos petāt
amplexus cito reijciat. latronū mo
rem gerunt. amplexant̄ vt perimāt.
Si blanda frons et suauis p̄tendit̄
nō ꝯfidat. arrident vt irrideāt. Si
ꝓmissa ꝓmissis accumulent nō cre
dat. Quotidianū est ꝓuerbiū. ma/
gni spōsoris rara vt plurimū fides
est. Ceteꝝ si fallaciter sensim q; ob/
repe aut vi palam irruere conentur
hmōi temptatōes a se ꝯtinuo virili
aiosiate aut depellat aut diro vul/
tu et acrib⁹ verbis increpet dicens
Seorsū vos malignissimi seducto/
res nil veri vobiscū Abite hinc pro
cul cū dolis vr̄is. vr̄isq; fraudib⁹.
qm̄ intus vos ex intuitu noui. scio
certe quid queritis. meā quippe ꝓsti
tutionē. meā infamiam. meā deniq;
mortem Et hec ego patiar misera.
nō faciā hercule. nō vobis assentiā.
Quāobrem auolate celeriter. aliaz
querite si potestis quaz vestra blan
dimenta ⁊ malesuasa verba illaque
ent. que vr̄is credula sit lenocinijs.
Me iteꝝ finite. qꝛ nō sum quā puta/
tis aut q̄ vestro digna suz ludibrio
Hac et simili voce vtatur volūtas
sponsa aduersus temptationū ma
larū q; cupidinū insultus. Caueat
ne eoꝝ vinculis se ligari aut mani
bus prendi sinat vel facib⁹ succendi
Obnitat̄ totis conatuū neruis im
petui p̄mo. memor tragici illi⁹ in hy
polito. qui blandiendo dulce nutri
uit malū sēo recusat ferre qd̄ subijt
iugū. Sciat p̄terea ꝙ femina mol/
liter et semiplene negans petere do
cet et ammonet. Felicissimā ꝓrsus
voluntatē dixerim et beata glorio
sa q; ꝓle fecundaz q̄ se fornicarijs
hmōi suggestionib⁹ nō immiscuerit.
infelicissimā vero si talib⁹ se ip̄az ex
posuerit ꝓstituendaz. qꝛ infaustissi
mos monstruosissimosq; ⁊ vipere/
os pc̄coꝝ fetus gignet in parentē
suā armatos. sicut leonē sup̄bie. lu
xurie porcū. canez inuidie. et ita de
similib⁹ p̄ que cruciabit̄. lacerabit̄.
perimet̄. Ad vltimū corpus tuum
qui efferus bos est domabis. ꝓui
debis q; ne ocio torpeat. Maligne
nature est abunde suauiter q; past⁹
recalcitrat. Impinguat⁹ excutit iu
gum et vehiculū sessorē q; deijcit.

¶ Audistis quib⁹ studijs domus
ꝓpria regenda est. quibus exercēda
disciplinis. quanq̄ fastidij timidus
multa pretereā. Nunc quid extra te
vagabund⁹ incedis? Precurre p̄or
in domū tuā. Ecc̄i. xxxiij. et temet a
ꝯmuni hominū stultitia exime. de q̄
Hieroñ. ad Sabinianū. Solemus
mala domus nr̄e scire nouissimi et
liberoꝝ atq; cōiugū vitia vicis ca
nentib⁹ ignorare. Ita est. aliene do
mus curiosi sum⁹. negligentes nr̄e.
Vicia idcirco nr̄a vltimi cognosci
m⁹. hinc irridemur. hinc nobis pla

cētes fabula ꝓplo et risus efficimur
Quo contra bene iubet persius vt
p̄misi et repeto. Tecū habita et no/
ris q̄z sit tibi curta supellex. quantū
scz a virtutū possessione vel perfe/
ctione deficis. Vade igitur in do/
mū tuā ⁊ cum paralytico surge per
contritionem. tolle grabatuz pecca
torum per confessionem et ꝑ satis/
factionem in domo tua vigilans.
orās q̄z permane. illic expecta et cū
aduenerit dn̄s confestiz aperias ei.
Sto inquit ad hostium et pulso. si
quis audierit vocem meaz ⁊ aperu
erit mihi ianuam introibo ad illum
et cenabo cum illo et ip̄e mecū apo
calyp̄s. iij. O miserimū te. si abierit. si
non tanto hospiti festinabund⁹ oc/
curreris. si non inuitaueris dicens.
Mane nobiscuz dn̄e qm̄ ꝛc. Nec mo
do inuites. ꝫ violēter vt sic loquar
trahe. verecundus em̄ hospes est.
vult compelli. Quo introducto ser/
ui certatim domū exornent. nulle re
periant̄ irarum aranee. nullus cupi
ditatis puluis nulle caninaꝝ rixa/
rum aut curaꝝ mordaciū clamoēs
audiantur. sed et vxor tanq̄z vitis
abundans in lateribus domus tue
cum liberis tuis bonis scz affectio/
nibus in occursum culta festiua q̄z
procedat. Sternatur domus tape/
tis bonarum cogitationum. viren/
tibus herbis bonarum opationuz
spargatur. et omnibus deniq̄z san/
ctorum desideriorꝝ flosculis pulcer/
rime distinguat̄. Ponat mensā pie/
tas. auctoritatiuā sellam obediētia
focum caritas accendat. ministret
fides candelabrum. et lectum ꝯtem
platio substernat. linteamina vero
vt pura sint abluant̄ a contritione
a confessione ventilanda aeri expo
nant̄ quosq̄z demū exiccabit satisfa
ctio. Nec omissum sit illud quod de
palemone et baucide deoꝝ hospiti
bus Naso ait Metamorph̄. vij. Su/
per omnia vultus accessere boni. hi
larem em̄ datorem diligit deus. ij.
Coꝝ. ix. Rependet non dubita vicē
deus ab eo q̄z audies. Hodie huic
domui salus facta est. Luce. xix. Q
si verecundum te ex diuitiaꝝ caren/
tia prospexerit compellabit te ijsdē
vocibus quibus euander Eneam.
Aude hospes contemnere opes et
te quoq̄z dignum frugeo deo. Que
ista dignitas. R. p. quanta sublimi/
tas esse hospitē diuinitatis? Ita fit
tn̄ si domū nr̄az nō deseruerimus. si
attēto studio excoluerim⁹. q̄ nec gē
tilis poeta siluit stati⁹ thebaid̄. xij.
Nulla commissa metallo forma dei.
mentes habitare ⁊ pectora gaudet
ꝓpterea patris sapientia xp̄s Ihs
cui⁹ delicie sunt esse cum filijs hōim
Sapl. viij. Vnūquenq̄z nr̄m hodier
nis verbis hortat̄. monet. imperat.
vt paratus sit. et eoꝝ que extra se
sunt curam deserat supfluam. Va/
de inquit in domū tuam quod fuit
thema. Admonere putes xp̄m. q̄d
stas scrutans villas et rus. eripe
te velociter et vade. primi Regum
xxvij. Vade pacifice in domū tuaz
Quia sicut auis transmigrans de

nido suo varijs periculis exposita est. sic vir qui relinquit suum locum. Prouerbiorum. xxvij. Secdo qd stas periturus. tuam pete alacriter domum Deut. vi. Meditaberis sedēs in domo tua quēadmodum helizeus sedebat in domo sua. Sedendo em̄ et quiescendo sm̄ phm̄ aia fit prudens. Quidam vero non in domo sed in monumentis manent. Luce viij. quia inter obscena vitiorum cadauera volutantur. Tertio quid extra stas te visurus domū intra sagaciter tuam. Exodi. xvi. Maneat vnusquisqz apud semet ipm̄ nullus egrediatur de loco suo. Hec tāta de domo morali hominis precepta sint.

¶ Nūc de adeunda iux̄ anagogiā beatifice domus habitatiōe quartam et hanc supremā orationem texuri stilum admouim⁹ et eam finire patimini precor finis est equanimit̄ tolerate. Vade in domū tuam. Homo viator. homo terre incola. homo qui peregrinans nō habes hic compositam ciuitatem vel domum manentem. sed futurā inquiris. Eia rumpe moram. fugam precipita. nō in via terminū. non rapidis in fluctibus portum constitue. ꝓperat cursu vita citato ait tragicus. sol qz in occasuz volucer ruit et negligis. tu tñ dissimulas. et medio in itinere stratus iaces. vbi si te vicina dire mortis nox occupauerit. hercle peristi. ⁊ de te tua qz salute actum est. Age cur cessas? Quare fessi debilitati qz viatoris instar lentus vadis ꝛc. Sz agnosco. paralyticus es. ⁊ dum niteris surgere in molimine p̄mo relaberis Tui eq̄dez ꝑs viuax est partē humor nimius carnalitatis paralysi mortificauit. Nimirū si progredi non vales tractus ad varia et tibimet oppositus Vult inquit. sapiēs. et non vult piger. Naz dum viuida pars volūtatis diuinorum capax sursum erigitur. a parte sensualitatis emortua deorsum trahitur et in ip̄o conatu humi ꝓcliuius deprimitur.

¶ Notate comparationem Virgilij tertio eneid̄. ꝓprijssimaz ¶ Qualis sepe vie depressus i agere serpens Circa quem obliquū rota transijt aut grauis ictu. Seminecē liquit saxo lacerumqz viator. Ne quicq̄z longo fugiens dant corpore tot⁹ Parte ferax ardēsqz oculis et sibila colla. Arduus attollens pars vulnere clauda retentat. Rex autē nodis sequoqz in sua membra plicātē. Hec ille ¶ Sperandū tamen est tibi cōsule et plena fide ante xp̄i pedes expositus spiritualem. ideoqz nequissimā paralysim mitigari pete. Etem̄ liberari penitus non est presentis vite nisi quibus rarissime admodum cōcessum est. Dehinc exurge duplici amoris timoris qz stimulo ꝑfossus spe salutis hilaris et alacer caritate ac vade de virtute in virtutem donec videas deū deorum in syon. que domus est beatitudinis sempiterne Atuero fortassis vt verbo Boetij vtar velut ebrius quo tramite domuz reuertaris ignoras. quo duce

iter arripias.et ad supremũ qualez in domo quam queris conuersatio nem habiturus existas.Nescis vẽo horum trium notitiam. si non pigeat aduertere paucis edocebo.et qz/ uis non alienum a proposito esset lactantij verba ponere sexto institutionum de limite bino salutis et interitus cõmodius reticere iudicãs Hoc moneo vt verũ ducem et vnicum habeas deum quemadmodum de populo israelitico in promissionis terram proficiscente legitur q dominus solus dux eius fuit.et p/ pheta insinuans ductoris hui⁹ vtilitatẽ postqz dixerat.Domine in voluntate tua deduxisti me.subiungit. et cum gloria suscepisti me. Illius quidem ducere est ad quem spectat eterne domus glorie.Hoc duce carpe viã.nõ qualem libet sed quã propheta non modo iuisse. verũ etiam cucurrisse gratulabatur dicens Viam mandatorum tuorũ cucurri.cõformiter ad sequens iussum xpi.Si vis ad vitam ingredi serua mandata.Math.xix. Ab hac via quisquis aberrauerit duce abiecto.per abrupta vitiorum.per lubrica.per petrosa per tenebrosa in inuia.et non in via laratur. impingitur. in baratri preceps ad vltimũ deficitur.ab illa domo qz longissime rapt⁹. de qua precipit xpus dicens. Vade in domũ tuam.Verũ quo pacto via mãdatorum peragrabitur si nõ agnoscatur? Quemadmodum cognoscetur nisi perscrutetur? Qualiter denqz pscrutabitur nisi scripturis huiusmodi mãdatorz expissimis animus accõmodetur? Quãobrẽ propheta in psalmis plurimis tamẽ singulariter in illo. Beati immaculati in via. aliud nihil agere videtur qz aut orare intellectũ vt discat mandata sua. aut beatos appellare qui mandata eius scrutantur et exquirunt. Inde beatum virũ descripturus primũ opus tam preclarissimũ posuit q in lege domini fuit voluntas eius meditabitur die ac nocte. Et alibi. Beat⁹ homo quẽ tu erudieris domine. et de lege tua docueris eũ. Quis error imo quanta dementia ecclesiasticorz peregrinorz in domũ beatitudinis vt aiunt vadentium.qui ob lucrosas adinuentiones hominũ mandatorũ dei perscrutationẽ despiciunt? Apud quos non animaduertitur et animaduersa contemnitur xpi auctoritas dicentis.Sine causa colunt me docentes mandata hominũ et doctrinas Math.xv.Respondeant velim ecclesiastici viri sacre scripture deserto/ res.qualem sibi in sua peregrinatione viam delegerint.si se ipos suam qz prudentiam. falluntur sapientis dogma relinquentes.Fili ne innitaris prudentie tue. Prouerbiorz iij. Et ibidez.xiiij.Est via que videtur homini iusta.nouissima eius ducũt ad mortem Si ceterorz adinuentiones hominũ consectantur.parz prudenter ne dixerim insipienter agunt Neqz enim leges aut hũane traditio/

nes quecunq; ad pspiciendā dom° ecerne viam sufficiūt. Alioq̃n aliam frustra daret legem deus humana ratione supiorem. Affirmo qui oppositū asserunt errant. et in pelegiam heresim palam incidunt. Q. si quis diu solerter q̃ indagauerit q̃ nam de via mandatoꝝ dei notitiaꝝ obtineant. tales solis hominū adinuentionib° perscrutandis dediti de fide de peccatoꝝ distinctiōe q̃ quātitate siue de beatitudine et ceteris puto mecū in hoc imo cuꝝ veritate assentiet. Si viam mādatoꝝ dei vt debent erigunt redtant nobis rationem cur nō ea pscrutanť potius q̃ humana vani homines pmptā in ore habent et Oratio responsionem. O ciues ciues querenda pecunia primū virtus post numos. Manet insup alta mente repositū illud Dristl. Melius est pauperem ditari q̃ philosophari. Voces iste R.p. nō ecclesiasticoꝝ sūt sed agrestium. hominū terrenisq̃ inhiantiū. Esto excusset quosdā vtcūq; paupertas. Neq̃ cm̄ omnes damnam° theologiam nō studentes. vt mercatores. artiū mechanicaꝝ artifices. Itēq̃ alios plurimos. Sed interrogo q̃d ecclesiasticus respondebit qui beneficijs copiose ditatus est. aut qui aliunde diues beneficiari desideat. q̃d religiosi amplissimis redditibus locupletati. quid postremo omnes q̃s alia vrgēs decentior occupatio nō detinet. quoꝝ nō est tm̄modo se sed alios in viā mādatoꝝ dei deducere

Et cum rationē afferre enisi fuerint an talis sit que eos graui culpe nō odemnet. ipi viderint fateor. nō video. Hoc vnū video tutius salubrius q̃ q̃ viris ecclesiasticis dignius esse theologie studiū atq; absq; suspitione cupiditatis modice fidei q̃ parue spei remotius. Et certe alia nulla vt ista scientia est hominū directiua incitatiuaq; ad sanctos mores. vitioꝝ coerciua. et ad suā felicitatis domum opendiosiori tramite pductiua. Non aspernandū est testimoniū Eccl. xxi ij. Qui operanť in me nō peccabunt. qui elucidant me vitam eternā habebūt. Odiū ergo et charitas perscrutantiū legeꝝ dñi signū est paucitatis saluandoꝝ et modice fidei in multis ecclesiasticis rectoribus et nō tm̄modo signū ꝗ causa etiā. Quo contra hoc interim grande solatiū est abiectioni et inopie theologoꝝ q̃ salutis viam noscunt q̃ deum ducem assidue in via peregrinationis sue loquentem audiunt. Vetus nanq; Laberij puerbiū est in saturnalibus a macrobio positū. Comes facundus in via p vehiculo. Et quis est deo in sacra scriptura loquēte comes facūdior? Et hoc nō parui existimabat sapiens. Sapientie. viij. Erit allocutio cogitationis et tedij mei. Et infra. Intrans in domū meā requiescam cum illa. Nō cm̄ habet amaritudinem conuersatio eius ꝛc. Cetera q̃ pre clara hominis laus ē qui vere dicē potest apud semet ipm̄ p laude sua

illud qđ dicere lucilliū Seneca mo
uerat de naturalib⁹ questionib⁹ li.x
Ego liberalib⁹ studijs me tradidi
q̄uis pauptas alias inuaderet et
ingeniuz obduraret vbi pñs studij
preciū est ad gratuita carmina de/
flexi me et ad salutare studiū me cō
tuli. Intellexisti arbitror q̄s tibi in
tuaz felicitatis domū vadenti dux
sequēd⁹ est. qr dñs solus. nō mūd⁹
q̄ cecus est. nō diabolus fraude ple
nus. nō brutalis appetit⁹ pessime la
sciuiens petulans atqz dissolutus.
Aduertisti p̄terea qualis via vadē
da tenēda qz est. qr mādatoꝝ dei.
nō via hominū humanaꝝ ve adin/
uentionū. Felicē te si credideris. me
aūt in dño gloriabūdū si orās exo/
rauerim. Q. si effeci magna documē
toꝝ fasce libēat⁹ sū Nam de reliq̄s.
mō videlicet ambulandi. de hospi/
tij societatisqz electione. de vie tole
rantia et similib⁹ scrutatio mādato
rū dei te reddet ꝓuidū. sagacez do
ctissimū. Postremo illud vnū de do
mus in quā vadis cōditione ꝑsua
sum habeto. Illaz nisi auro gēmis
ve radiantibus ꝫ materie celestis p̄
ciositate esse compositam. Cuius in
cole non gule. nō voluptatibus car
nis ve illecebris vacant Eteniz do
mus talis porcorum esset non ho/
minū. Cur ita? quia homo qui dicit
prestantissimā hominis naturā eaz
sup̄ porcinos affect⁹ nō collocat ne/
qz nobilitat Quo pacto? Quia si vo
cē porco prestiteris. nō alid ab istis
pro summa iocunditate requiret.

Qualis ergo beatoruz felicitas est?
sanctissima. prorsus iocundissima ⁊
dignissima que in operatione opti/
ma optime potētie respectu obiecti
optimi que deus est reponit. Que
operatio optima est? Cōtemplatio
diuinitatis intuitiua conquietatiua
eius fruitiōe. Que optime hōis po
tentie? Intellect⁹ et voluntas. Quā
obrē? Quia ip̄e nos sup̄ bruta sole
eleuāt ⁊ dei capaces efficiūt. Quid
de potentijs sensitiuis Nunq̄d saltē
ip̄e voluptatib⁹ ꝑfruent ꝓprijs in
obiectis? Min me. Que ratō? Prius
em̄ aquā igni copulabis et incom/
possibilia chimere mēbra ꝯpones.
q̄ cū voluptate felicitatē cōsoties?
Quare sic? Gustato quippe spū desi
pit om̄is caro. Quare nec̄e est supi
oꝝ potētiaꝝ delectationē illā que
inferior est extinguere. qm̄ in eis ex
supioꝝ felicitate incōꝑabiliter am
plior q̄z ex eoꝝ obiectis ꝓprijs ac/
crescit iocūditas. Ex quo videri p̄t
maiorē esse delectationē in sensib⁹
beatoꝝ q̄z sit doloꝝ acerbitas in
corpe damnatoꝝ. In hoc āt loco
grauissime inculpand⁹ est Auicēna
q̄ ix. metaph̄. sue vltime posuit q̄ sa
pientib⁹ theologis mlto magl. cupi
ditatis sit ad ꝯsequendū felicitatē
aiaꝝ q̄ ē ꝯiuncta prime veritati q̄z
corporū. Ab illo tamē porcino ma/
chometi sui paradiso nō sequestra/
uit sententiam. Te autez interrogo
vir disciplina ⁊ ph̄ica eruditōne ple
nus si hoies immortales esu ⁊ potu
delectabunt in ore Fateris. Esuriēt

ergo et sitiēt nccē ē. et tāto intensi⁹ quāto eis intensiores tribuis dele/ctationes. delectatio em̄ ꝓportiona tur appetitui. Qđ si ita est. comedē et bibere ampli⁹ ꝯueniet. Uētres idcirco icōpabilit̄ capatioēs et tur gidiores q̄ nūc habere fieri q̄ sine terminatione augmētū ad qđ ordi nat̄ comestio. Et pudet et dicā ege stiones insup fetulētiori cumulo in illa beatitudinis domo ꝯgerē opor tebit. Denuo si virgines pl̄imas hz vnus vir. cur nō pl̄imos similiter vi ros mulier vna. q̄ si generent immo deratissime erit filioꝝ ꝓcreatio. Si a generatione vacāt. pari modo a libidinosa copulatiōe. alioq̄n illic ꝛ nature ordo ꝑuerteret̄ q̄ ex illa exi/ git copula generationē. et impoten tia sue virtutis generatiue conuin/ cit̄ q̄ appositis om̄ib⁹ ad generatio nē futurā sufficientib⁹ illic suo caret effectu. Porro reprobatōe indignū iudico ꝙ āgeloꝝ felicitatē in coq̄ꝝ pincernaꝝ et ꝓstibuloꝝ scortoꝝq̄ officia redigit. Quanto rectius est hōies ad similē angeloꝝ felicitatez sublimādos asserere cū xp̄o dicēte. in resurrectiōe neq̄ nubent neq̄ nu bent̄ ꝫ erūt sicut angeli dei. Mat. xij Et vbi inq̄es erūt sicut angeli? In illa equidē beatitudinis domo ad quā ꝑegrinatio nr̄a tendit. ad quā nisi infelicissimi sum⁹ et in mala ho/ ra ꝓgeniti totā vite labentis viam totā anime intentionē ordinamus. ad quā inuitat xp̄s quēlibet q̄ salu/ tē affectat suā. Vade inq̄t in domū tuā. q̄ fuerūt ꝛc. In quib⁹ ꝟbis ar/ bitret̄ quilibet xp̄m ad se sermonez hūc dirigē. vade citi⁹ ne torpesce. va de let⁹ ne pauesce ꝑ salutis semitas Pro p̄mo p̄mi Regl. ij Festina velo citer ne steteris. Et ꝓuer. vi. Vade o piger ad formicā ꝛ ꝯsidera vias ei⁹ ꝛ disce sapiaz. vt videlz pigritiā ignauiāq̄ deuites. Pro altero imi/ tare philippū vel eunuchū qui ibat gaudens ꝑ viā suā. Act. viij. Et ꝓ/ phetā audi canentē In domū dn̄i letātes ibim⁹. Deinde scđo. In do mū hāc accelera In domū hāc ꝓpe ra vbi nulla calamitas In illā itaq̄ domū cui⁹ si nomē petis rn̄det Ja/ cob. Gen̄. xxxv. No⁹ loci illi⁹ dom⁹ dei. Et. xxviij. eiusdē. Vere nō ē hic aliud nisi dom⁹ dei et porta celi. Si ei⁹ ꝯditiones p̄req̄ris. opulētissima est. in p̄s. Gloria et diuitie in domo ei⁹ Rursus. spetiosa est. Ob hoc p̄s Dn̄e dilexi decorē dom⁹ tue Porro laudib⁹ insonat. in p̄s. Beati q̄ ha bitāt in domo tua dn̄e ꝛc. Deniq̄ omnē hōis appetitū ꝑfecta sacieta/ te delectat. in p̄s. Inebriabunt̄ ab vbertate dom⁹ tue et torrente volu ptatis tue potabis eos Et iterum. Replebimur in bonis dom⁹ tue. Fi/ nalit̄ tertio tuā pete mansionē. tuaz pete portionē q̄ est felix p̄r̄nitas. vt scz māsio tua sit in domo eterne ret̄ butōis cū p̄s. Unā petij a dn̄o hāc req̄raz vt inhabitē in domo dn̄i ꝛc. Portō q̄z in terra viuētiū. quā nos audire ꝓspero imꝑturbato q̄ cur/ su prestet sūm⁹ illa in domo p̄r̄fami lias dn̄s noster Jh̄s xp̄s. Amen

Finis